

[Handelsministeren.]

måtte blive truffet, måtte naturligvis også monopoltilsynet lægge til grund for sin administration af prisloven.

Lad mig om disse problemer til sidst sige, at jeg føler mig overbevist om, at det ikke kan være hverken i erhvervslivets eller i lønmodtagernes interesse at få fastslået som et dogme, at enhver lønstigning så at sige automatisk skal kunne omsættes i stigende priser. Det socialdemokratiske ændringsforslag har dette som konsekvens. Der er ingen erhvervspolitisk nødvendighed herfor, og i den aktuelle økonomiske situation kan det blive katastrofalt at bygge på denne tankegang. Kræfterne bør nu samles om at standse den ødelæggende løn/prisspiral, og lovforslaget er tænkt som et bidrag hertil.

Må jeg til slut gøre en bemærkning, som måske i nogen grad får karakter af et hjertesuk. Jeg tænker på, hvor let det er at opnå almindelig tilslutning til brede formuleringer af målsætningen for den økonomiske politik, hvordan alle eller mange kan være enige om, at man bør fremme konkurrencen, sikre stabile priser og høj beskæftigelse, reducere de offentlige udgifter og skabe ligevægt på betalingsbalancen. Modstykket hertil er — og det viser dette lovforslags behandling klart — hvor usigelig svært det er at vinde forståelse for nødvendigheden af de konkrete foranstaltninger, gennem hvilke alle disse gode mål kan realiseres.

Problemstillingen i den økonomiske politik er for så vidt forenklet, som det helt centrale mål nu må være over et kortere åremål at bringe underskuddet på betalingsbalancen ud af verden. I løbet af 1960erne har vi haft et stadig stigende underskud på betalingsbalancen og efterhånden oparbejdet en i forhold til vor formåen meget betydelig udenlandsk gæld, i vid udstrækning af kortfristet natur. Det er denne udvikling, der må og skal bringes til ophør, hvis vi ikke skal risikere at sætte vor økonomiske selvstændighed over styr.

Problemet er af en sådan størrelsesorden, at det ikke lader sig løse, hvad enten man bruger det ene eller det andet middel i den økonomiske politik, uden at det kommer til at gøre ondt. Der er derfor heller ingen grund til at tro, at de nødvendige foranstaltninger kan gennemføres, uden at de vil møde modstand. I dette tilfælde mødes regeringens

lovforslag med en bred afvisning fra erhvervslivet. Det er klart, at noget sådant også gør indtryk på mig som erhvervsminister. Men heroverfor må jeg imidlertid sætte det, at landet befinder sig i en økonomisk situation, som gør indgreb ubetinget nødvendige. Problemerne kan ikke løses alene over den generelle økonomiske politik. Konsekvenserne heraf ville i givet fald blive så alvorlige for produktion og beskæftigelse, at udviklingen måtte stille os over for et alternativ, som hverken erhvervsliv eller lønmodtagere ville være tjent med.

Det er en illusion at tro, at de problemer, vi står over for, lader sig løse, uden at der træffes et valg mellem ubehagelige alternativer, og jeg føler mig overbevist om, at dette lovforslag repræsenterer et mindre onde end den politik, der ellers ville blive nødvendig.

Lis Groes: Jeg skal gøre det ganske kort.

Må jeg sige til handelsministeren, at jeg tror ikke, vi kan komme længere med hensyn til formuleringen af § 5, stk. 1, nr. 5, end vi er kommet, men jeg vil dog lige påtale det fuldstændig demagogiske i handelsministerens udtalelse om, at det, socialdemokratiet vil opnå med sin formulering, er, at alle lønstigninger skal kunne overvælttes på priserne. Det indeholdes ikke i vor formulering, men i ministerens lovforslag, fordi han opererer med kalkulationsregler. Derfor kommer det til at stå dér, at disse lønninger kan indregnes. Der står ikke, at de skal, og vi mener fra vor side ikke, at de skal, for hvis enhver lønstigning blev overvæltet på priserne, var der ingen lønstigning. Jeg synes altså, at ministeren godt kunne have sparet noget dér.

Så vil jeg lige sige med hensyn til, at det er nemt sådan at snakke i bred almindelighed, men sværere, når man skal konkretisere det, at vi har fra vor side prøvet at konkretisere det, og hvis jeg skal pege på noget, vil jeg pege på den lovgivning på dette område, vi i sin tid gennemførte sammen med det radikale venstre. Det var vist dengang, den nuværende statsminister var handelsminister, og jeg tror i og for sig, at hele ideen om, at man skulle gribe ind på det, som man kalder det grå område, altså dér, hvor der ingen konkurrence er, har vokset i den radikale have. Samtidig skulle man selvfølgelig have en strengere lovgivning over